

Seat No. : _____

NI-111

November-2013

M.A. Sem.-III

501 : Gujarati

ગ્રંથકારનો પરિચય : નરસિંહ

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. સમગ્ર સર્જનને કેન્દ્રમાં રાખીને નરસિંહની કવિપ્રતિભાનું મૂલ્યાંકન કરો. 14
અથવા
નરસિંહના જીવનનો ટૂંકમાં પરિચય કરાવી ગુજરાતી સાહિત્યમાં તેમણે કરેલા પ્રદાન વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો.
2. આત્મચરિત્રાત્મક કૃતિઓમાં નરસિંહના કાવ્યશક્તિના પ્રગટેલા ઉન્મેષો વિશે નોંધ લખો. 14
અથવા
'નરસિંહની કૃષ્ણકવિતા શૃંગારપ્રીતિનાં ઊર્મિ ગીતો છે.' – વિધાનને કેન્દ્રમાં રાખીને તેમના શૃંગારના પદોની ચર્ચા કરો.
3. નરસિંહના તત્ત્વજ્ઞાનનાં પદોમાંથી પ્રગટ થતું કાવ્યત્વ સદૃષ્ટાંત સમજાવો. 14
અથવા
નોંધ લખો :
(1) બાળલીલાનાં પદો
(2) શૃંગારનાં પદો
4. નરસિંહને કવિ કહેશો કે ભક્ત ? તમારા મંતવ્યો સદૃષ્ટાંત ચર્ચો. 14
અથવા
નોંધ લખો :
(1) હૂંડીનાં પદ
(2) 'સુદામાચરિત્ર' આસ્વાદ કરાવો.
5. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો : 14
(1) નરસિંહનો જન્મ ક્યાં થયો હતો ?
(a) જૂનાગઢ (b) તળાજા
(c) રાજકોટ (d) દારકા
(2) નરસિંહ મહેતાના પિતાનું નામ જણાવો.
(a) પર્વતદાસ (b) કૃષ્ણદાસ
(c) કેશવદાસ (d) વિષ્ણુદાસ

- (3) હારનો પ્રસંગ કયા રાજવીના દરબારમાં બન્યો હતો ?
 (a) રા'મંડળિક (b) રા'ખેંગાર
 (c) ભાગવતસિંહજી (d) રા'નવઘણ
- (4) નરસિંહ મહેતાની પત્નીનું નામ જણાવો.
 (a) રતનબાઈ (b) હીરાબાઈ
 (c) માણેક (d) લક્ષ્મીબાઈ
- (5) નરસિંહ મહેતાનો સર્વમાન્ય ગણાયેલો સમય કયો ?
 (a) 1514 થી 1580 (b) 1314 થી 1380
 (c) 1614 થી 1680 (d) 1414 થી 1480
- (6) હૂંડી નરસિંહે કોના નામે લખી હતી ?
 (a) કમળાદાસ શેઠ (b) શામળશા
 (c) કૃષ્ણ (d) એકેય નહિ
- (7) નીચેના પૈકી કઈ કૃતિ નરસિંહ મહેતાની આત્મચરિત્રાત્મક કૃતિ નથી ?
 (a) હૂંડીનાં પદ (b) હારસમેનાં પદ
 (c) મામેરાનાં પદ (d) વસંતના પદ
- (8) 'સુખ દુખ મનમાં ન આણીએ ઘટ સાથે ઘડિયા' – પદ
 (a) શૃંગારનાં પદ (b) જ્ઞાનનાં પદ
 (c) હિંડોળાનાં પદ (d) એકેય નહિ
- (9) 'માંગું શું નવલ હું ? તમને જે વલ્લભ દીજિયે મુને તે દાસ જાણી' – પદ
 (a) પુત્રવિવાહનાં પદ (b) મામેરાનાં પદ
 (c) રાસનાં પદ (d) વસંતનાં પદ
- (10) પુત્રવિવાહનાં પદોમાં નરસિંહના વેવાઈનું નામ શું દર્શાવ્યું છે ?
 (a) દામોદર શેઠ (b) મદન મહેતા
 (c) લક્ષ્મીચંદ મહેતા (d) દિક્ષિત
- (11) નરસિંહના જીવનનો આધાર બનાવીને મીરાંબાઈએ કઈ કૃતિનું સર્જન કર્યું છે ?
 (a) કુંવરબાઈનું મામેરું (b) નરસિંહ કા માત્વરા
 (c) નાગર નરસિંહ (d) મામેરું
- (12) નરસિંહનું જન્મવર્ષ 1408 હોવાનું કયા અભ્યાસીએ સૂચવ્યું છે ?
 (a) ઉમાશંકર જોશી (b) કે.કા. શાસ્ત્રી
 (c) પ્રેમાનંદ (d) શિવલાલ જેસલપુરા
- (13) ઝારીનાં પદોની સંખ્યા જણાવો.
 (a) 11 (b) 9
 (c) 7 (d) 4
- (14) 'નાગરી નાતમાં નિર્ધન સરજિયાં તમ વિના કૃષ્ણજી કોને કહીએ ?' – કઈ રચનાની પંક્તિ છે ?
 (a) મામેરું (b) શૃંગારના પદ
 (c) પુત્રવિવાહનાં પદ (d) હૂંડી